

УДК 614.2:658

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА УПРАВЛІННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОЮ УСТАНОВОЮ

О. Ю. Азархов

ПУ «Санаторій «Металург»

В статті розглянуті особливості організації та управління санаторно-курортною установою. Визначені інформаційні потоки та необхідне інформаційне забезпечення процесу управління. Запропонована оптимізована структура санаторно-курортної установи.

Ключові слова: санаторно-курортна установа, організаційна структура, управління, інформаційні потоки, медична інформаційна система.

ОПТИМИЗАЦИЯ СТРУКТУРЫ И УПРАВЛЕНИЯ САНАТОРНО-КУРОРТНЫМ УЧРЕЖДЕНИЕМ

А. Ю. Азархов

ЧУ «Санаторий «Металург»

В статье рассмотрены особенности организации и управления санаторно-курортным учреждением. Определены информационные потоки и необходимое информационное обеспечение процесса управления. Предложена оптимизированная структура санаторно-курортного учреждения.

Ключевые слова: санаторно-курортное учреждение, организационная структура, управление, информационные потоки, медицинская информационная система.

OPTIMIZATION OF STRUCTURE AND MANAGEMENT IN SANATORIUMS

O.Yu. Azarkhov

Private sanatorium «Metalurh»

The article describes the features of organization and management of sanatoriums. Informational flows that are necessary to ensure control process are defined. Optimized structure of health resort facility proposed.

Key words: sanatorium establishment, organizational structure, management, information flows, medical information system.

Вступ. Розв'язання проблеми управління лікувальним процесом санаторно-курортних установ відрізняється від підходів, що застосовуються при вирішенні цього завдання в охороні здоров'я, зокрема в лікарнях і поліклініках. З одного боку, більш чітко виражена спеціалізація санаторіїв, ніж лікарень, з іншого - санаторій є відкритою системою, що активно взаємодіє із зовнішнім середовищем, а лікарня - закритою, що іноді майже повністю виключає можливість такої взаємодії. В санаторії хворий перебуває фіксоване число днів, у лікарні змінне. Нарешті, відрізняються самі принципи лікування: в санаторії лікування проводять ґрунтуючись в основному на використанні природно-курортних факторів, а в охороні здоров'я - на терапевтичних або хірургічних мето-

дах лікування [1]. В зв'язку з цим організація управління санаторно-курортним закладом вимагає оптимізації з урахуванням всіх його особливостей і специфіки.

Метою даної роботи є виділення особливостей та оптимізація організаційної структури та процесу управління санаторно-курортним закладом для досягнення максимального терапевтичного або профілактичного ефекту та економічної ефективності.

Результати та їх обговорення. Медичні інформаційні системи (МІС) для управління санаторно-курортними установами суттєво відрізняються від МІС, що розробляються в лікувально-профілактичних закладах. В санаторіях хворого лікують в фазі ремісії або на тлі згасання активного процесу, в лікарні

таких хворих виписують на поліклінічне лікування або на роботу і лише через кілька місяців направляють на повторне обстеження або санаторно-курортне лікування.

Особливості санаторно-курортних МІС відображені на рисунку 1.

Розглянемо функціональне призначення вузлів і блоків оперативного-диспетчерського контуру управління реабілітаційно-відновлювальним лікуванням [2, 3].

Блок *реєстрації* призначений для забезпечення поселення; складання комп'ютерного анамнезу за допомогою автоінтерв'юера; заповнення індивідуаль-

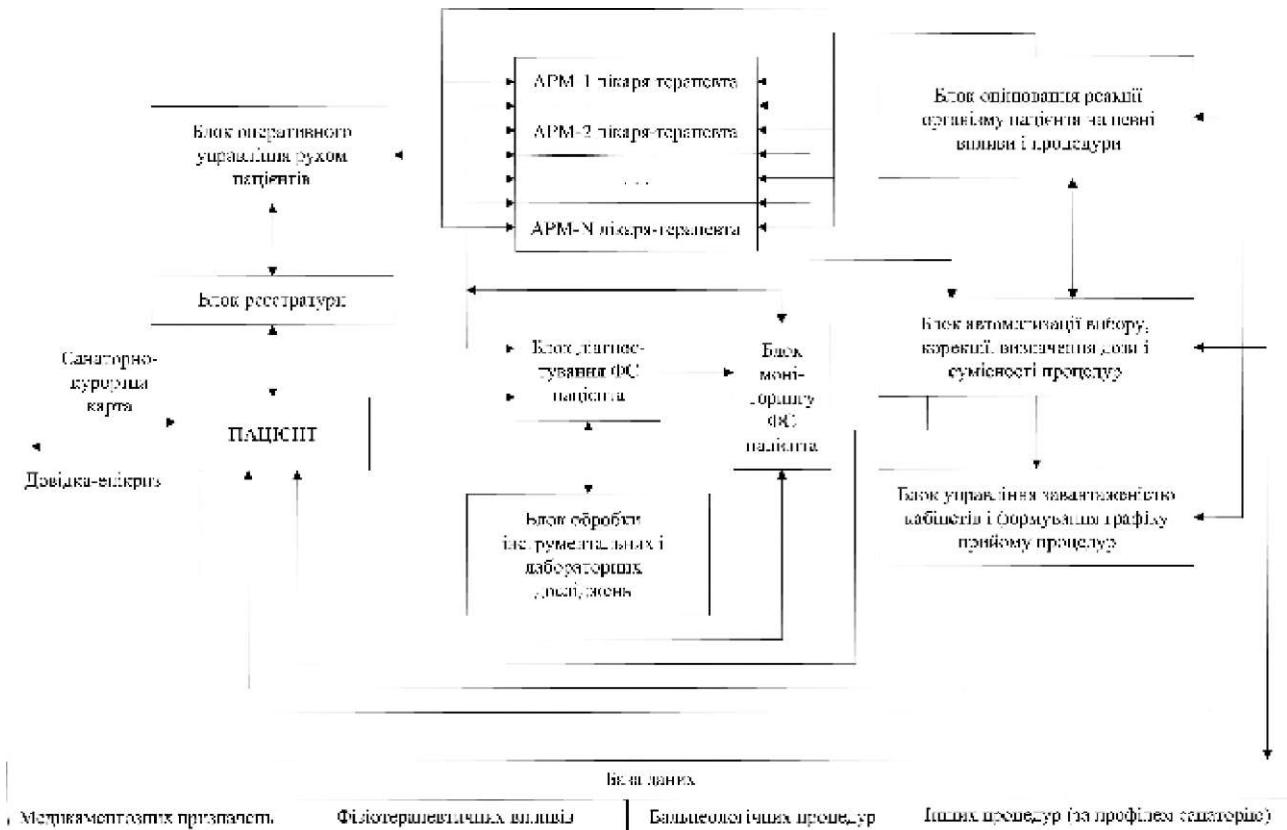

Рис. 1. Структурна схема оперативного-диспетчерського контуру управління реабілітаційно-відновлювальним лікуванням.

ної картки пацієнта, проведення психологічного тестування (за необхідності); видача пацієнту індивідуальної електронної пластикової картки; встановлення первинного діагнозу, забезпечення діалогу за допомогою типового комплексу для автоматизованого опитування пацієнтів; повна автоматизація введення формалізованих запитів від пацієнтів; автоматичний облік зайнятості кожного ліжка санаторного закладу; виведення візуальної інформації про вільні та зайняті місця у кожному корпусі головному лікарю, лікареві, медсестрі приймального відділення, зазначення статі пацієнтів, типу їх вищої нервової діяльності і рис особистості для оцінки сумісності пацієнтів, що поселяються разом.

Блок *оперативного управління рухом пацієнтів* дозволяє проводити розподіл пацієнтів до лікарів-терапевтів; корегування і контроль розподілу прийому процедур.

Блок *діагностування функціонального стану пацієнтів* і блок *обробки інструментальних і лабораторних досліджень* забезпечує проведення функціональної діагностики (ЕКГ, ФПГ, ЕМГ, ФЗД, стабілоплатформа, УЗД, тепловізійна діагностика, рентгенографічне або томографічне дослідження); лабораторної діагностики; психологічної діагностики, діагностику методами нетрадиційної медицини (за Фолем, Ріодораком, Накатані тощо); проведення масових досліджень функцій і систем організму хворого, проведення функціональних проб; розрахунок показників для визначення функціональних резервів.

Автоматизоване робоче місце лікаря-терапевта надає можливість формулювання лікувальних призначень; автоматизованого вибору, корегування, визначення дози і параметрів процедур та інших терапевтичних впливів з урахуванням їх сумісності; встановлення інструментального діагнозу; оцінювання реакції

організму пацієнтів на певні дії і процедури; оцінювання поточного функціонального стану пацієнта; загальний супровід закріплених пацієнтів; розробка і вибір лікарських методик з урахуванням використання спеціалізованих пристроїв для визначення прихованої патології при експрес-аналізі стану хворого в день приїзду; розробка набору ознак (номенклатур ознак) з урахуванням використання спеціалізованих пристроїв для:

а) визначення функціональних резервів і прихованої патології при експрес-аналізі стану хворого в день приїзду і початку лікування; б) оцінки і контролю стану хворого під час прийому процедур; в) визначення стану хворого в динаміці лікування; г) визначення ефективності лікування, прогнозу і рекомендацій.

Блок періодичного або, за необхідності, постійного моніторингу функціонального стану пацієнтів відстежує основні показники життєдіяльності організму пацієнта з урахуванням усіх призначених впливів і процедур; забезпечує проведення досліджень з визначення інформативності різних фізіологічних параметрів; забезпечує збір і попередню обробку медичної інформації при автоматизованому стеженні за станом функцій і систем організму хворого; генерує сигнали тривоги при виході значень біомедичних сигналів за встановлені норми; аналіз отриманих показників і видача лікарського висновку для встановлення та уточнення його прогнозу і лікування.

База даних медикаментозних призначень, фізіотерапевтичних впливів, бальнеологічних процедур включає в себе всі необхідні показання і протипоказання, сумісність з іншими впливами і процедурами, якісні та кількісні параметри впливів і процедур.

Блок управління завантаженістю кабінетів та формування графіку прийому процедур формує для кожного відпочивальника індивідуальний, максимально адаптований під його діагноз і призначення, графік відпускання процедур.

Література

1. Основы курортологии / сост. А. В. Скибицкий, В. И. Скибицкая. - М. : Феникс, 2008. - 560 с.
2. Ладуба Ю. М. Санаторний етап відновлювального лікування хворих на гострі та хронічні неспецифічні захворювання легень за умов регіонального реабілітаційного відновлення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.33 «Курортологія та фізіотерапія» /

Блок навчання персоналу санаторію вирішує завдання: ознайомлення користувачів з принципами побудови і функціонування системи та їх навчання методиці роботи; навчання медичного персоналу заповненню та роботі з формалізованими документами, діалогами або підготовкою даних для введення в ЕОМ; навчання методиці встановлення діагнозу і побудови моделі лікування в режимі діалогу з ЕОМ.

Нарешті, блок автоматизації вибору, корегування, визначення дози і сумісності процедур дає можливість проводити автоматичний облік кількості відпущених процедур по кожному хворому, кабінету, відділенню, санаторію; накопичення даних для аналізу, що використовуються для: а) передачі даних про переносимість процедур в кабінет функціональної діагностики та до лікаря; б) обліку кліматопродур.

Висновок. Основною особливістю системи медичного обслуговування в санаторно-курортних установах є тісний перетин завдань управління та технології медичного обслуговування, що будуються на використанні курортних факторів. Існуючі інформаційні потоки медичного забезпечення розділені на такі основні групи: збору та обробки інформації про хворих, діагностики, організації лікувального процесу (оперативного управління рухом хворих), медичної статистики та звітності. Ці інформаційні потоки забезпечують вирішення завдань прийому і розміщення хворих, встановлення попереднього діагнозу, маршрутизації хворих по діагностичних і лікувальних кабінетах, організації консультацій вузьких фахівців, проведення лабораторних, інструментальних досліджень та рентгенообстежень, встановлення основного і супутнього діагнозів, формування планів лікування та обстеження, організації лікування, оформлення епікризу та виписки хворого, організації його побуту та культурно-масового обслуговування, формування форм облікової та звітної документації.

- Юрій Михайлович Ладуба. - Одеса, 1999. - 20 с.
3. Злепко С. М. Концептуальні основи розробки та впровадження інтегративних технологій управління санаторно-курортними установами / С. М. Злепко, Ю. М. Ладуба // Вимірjувальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах. - 2000. - № 4. - С. 152-155.